Reactienota

Aan	Colleges van burgemeester en wethouders, gedeputeerde staten en dagelijks bestuur waterschap
Afschrift aan	Dagelijkse besturen gemeenschappelijke regelingen
Van	[redacted] en [redacted]
Plaats/Datum	Venlo, 22 november 2023
Betreft	**Reactienota zienswijzen raden, provinciale staten en algemeen bestuur waterschap**

1. Ingekomen zienswijzen

De 31 Limburgse gemeenteraden, provinciale staten van Limburg[1] en het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg hebben inmiddels besloten omtrent het al dan niet indienen van zienswijzen op de wijzigingsvoorstellen zoals die eerder in het gezamenlijk traject naar voren zijn gekomen. De ingediende zienwijzen zien op enkele verschillende onderwerpen:

(1) Zienswijzen
(2) Inspraak (burgerparticipatie)
(3) Evaluatie
(4) Aanlevertermijnen begroting

Hierbij moet worden opgemerkt dat sommige gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap de oorspronkelijke wijzigingsvoorstellen hebben voorgelegd voor besluitvorming. Soms zijn er dan vervolgens geen zienswijzen ingediend, hetgeen als een ondersteuning van dat oorspronkelijke voorstel kan worden gezien. Andere gemeenteraden hebben ervoor gekozen om gewijzigde voorstellen voor te leggen waarbij de handreiking van de raadswerkgroep Noord-Limburg (**bijlage 2**) is gevolgd, dan wel de voorstellen zoals deze in eerdere brieven vanuit Brunssum, Stein en Voerendaal naar voren zijn gekomen (**bijlage 3**). In onze eerdere legal opinion zijn wij reeds op de juridische haalbaarheid van deze voorstellen ingegaan (**bijlage 4**). Een groot aantal gemeenteraden heeft deze voorstellen omarmd. Tot slot zijn er ook individuele zienswijzen ingediend door sommige gemeenteraden, ongeacht wat het behandelde voorstel was.

In de bijgevoegde matrix (**bijlage 1**) hebben wij per deelnemer én per gemeenschappelijke regeling inzichtelijk gemaakt welke voorkeuren de raden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap hebben uitgesproken.[2]

[1] Bij de provincie moet worden opgemerkt dat het nog om een conceptzienswijze gaat, omdat provinciale staten pas begin december beslissen

[2] Bij de provincie moet worden opgemerkt dat het nog om een conceptzienswijze gaat, omdat provinciale staten pas begin december beslissen.

In deze reactienota leggen wij u de uitkomsten voor. Wij kiezen daarbij wederom voor uniforme voorstellen voor alle gemeenschappelijke regelingen, dat was immers het uitgangspunt van het traject dat doorlopen is. Uiteindelijk kan natuurlijk besloten worden om voor bepaalde gemeenschappelijke regelingen hiervan af te wijken, maar vanuit het principe van *comply or explain* moet dit dan wel nadrukkelijk worden toegelicht. Voor gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap is het immers overzichtelijker wanneer zij voor alle gemeenschappelijke regelingen waarin hun colleges/dagelijkse besturen participeren (grotendeels) dezelfde instrumenten hebben.

2. Zienswijzen

25 gemeenteraden hebben zich uitgesproken voor het overnemen van het voorstel zoals voorbereid door de raadsledenwerkgroep Noord-Limburg en uitgewerkt in de legal opinion. 6 gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap hebben géén vergelijkbare zienswijze aangenomen. Gelet op deze overgrote meerderheid wordt voorgesteld om het voorstel van de raadsledenwerkgroep, zoals uitgewerkt in de legal opinion, over te nemen in alle gemeenschappelijke regelingen. Deze bepaling luidt voor gemeenschappelijke regelingen met vijf of minder deelnemers:

> *2. Het algemeen bestuur beslist niet over een voorstel alvorens de raden om zienswijzen zijn gevraagd, wanneer ten minste twee gemeenteraden het dagelijks bestuur hierom verzoeken. In spoedeisende gevallen kan het dagelijks bestuur afzien van het vragen van zienswijzen. Het dagelijks bestuur stelt de raden hiervan schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte.*
> *3. Indien het tweede lid wordt toegepast, dan hebben de raden twaalf weken de tijd hun zienswijzen bij het dagelijks bestuur naar voren te brengen. Voorafgaande aan het nemen van het besluit waarover de zienswijzen gegeven is stelt het dagelijks bestuur de raden en het algemeen bestuur schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijzen, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.*

Voor gemeenschappelijke regelingen met zes of meer deelnemers komt de tekst te luiden:

> *2. Het algemeen bestuur beslist niet over een voorstel alvorens de raden om zienswijzen zijn gevraagd, wanneer ten minste een vijfde van de gemeenteraden het dagelijks bestuur hierom verzoekt. In spoedeisende gevallen kan het dagelijks bestuur afzien van het vragen van zienswijzen. Het dagelijks bestuur stelt de raden hiervan schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte.*
> *3. Indien het tweede wordt toegepast, dan hebben de raden twaalf weken de tijd hun zienswijzen bij het dagelijks bestuur naar voren te brengen. Voorafgaande aan het nemen van het besluit waarover de zienswijzen gegeven is stelt het dagelijks bestuur de raden en het algemeen bestuur schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijzen, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.*

Dit sluit ook aan bij de toezegging op verzoek van de gemeentesecretarissen uit het gezamenlijke traject om dit te verwerken. Zie ons eerder toegezonden memo d.d. 12 juni 2023.

Bij de Regionale uitvoeringsdiensten zal vanzelfsprekend ook provinciale staten dit recht krijgen (lid 2) als ware zij een van de gemeenteraden, zoals bij BsGW en het Gegevenshuis het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg deze rechten krijgt. Bij Geul en Maas wordt dit zo verwerkt dat overal waar algemeen bestuur of dagelijks bestuur staat in die gemeenschappelijke regeling “gemeenschappelijk orgaan” komt te staan.

3. Inspraak / Burgerparticipatie

25 gemeenteraden hebben zich uitgesproken voor het overnemen van het voorstel zoals voorbereid door de raadsledenwerkgroep Noord-Limburg en uitgewerkt in de legal opinion. 6 gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap hebben géén vergelijkbare zienswijze aangenomen. Gelet op deze overgrote meerderheid wordt voorgesteld het voorstel van de raadsledenwerkgroep, zoals uitgewerkt in de legal opinion, over te nemen in alle gemeenschappelijke regelingen. Deze bepaling luidt voor de gemeenschappelijke regelingen tot en met vijf deelnemers:

> *2. In afwijking van het eerste lid kan het dagelijks bestuur besluiten dat bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid met ingrijpende gevolgen een apart participatietraject wordt doorlopen.*
> *3. Het tweede lid vindt ook toepassing wanneer ten minste twee gemeenteraden het dagelijks bestuur hierom verzoeken.*
> *4. Het dagelijks bestuur informeert de deelnemers zo spoedig mogelijk omtrent zijn voornemen tot het mogelijk maken van inspraak als bedoeld in het tweede of het derde lid en de wijze waarop deze inspraak voor ingezetenen van de gemeenten en belanghebbenden zal worden vormgegeven.*

Voor gemeenschappelijke regelingen met zes of meer deelnemers komt de tekst te luiden:

> *2. In afwijking van het eerste lid kan het dagelijks bestuur besluiten dat bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid met ingrijpende gevolgen een apart participatietraject wordt doorlopen.*
> *3. Het tweede lid vindt ook toepassing wanneer ten minste een vijfde van de gemeenteraden het dagelijks bestuur hierom verzoeken.*
> *4. Het dagelijks bestuur informeert de deelnemers zo spoedig mogelijk omtrent zijn voornemen tot het mogelijk maken van inspraak als bedoeld in het tweede of het derde lid en de wijze waarop deze inspraak voor ingezetenen van de gemeenten en belanghebbenden zal worden vormgegeven.*

Bij de Regionale uitvoeringsdiensten zal vanzelfsprekend ook provinciale staten dit recht (lid 3) krijgen als ware zij een van de gemeenteraden, zoals bij BsGW en het Gegevenshuis het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg deze rechten krijgt. Bij Geul en Maas wordt dit zo verwerkt dat overal waar algemeen bestuur of dagelijks bestuur staat in die gemeenschappelijke regeling “gemeenschappelijk orgaan” komt te staan.

4. Evaluatie

Bij de evaluatie is het beeld wat anders. 17 gemeenteraden hebben zich uitgesproken voor het overnemen van het voorstel zoals voorbereid door de raadsledenwerkgroep Noord-Limburg en uitgewerkt in de legal opinion. Dat komt er op neer dat 2 deelnemers kunnen vragen om een evaluatie, waarna het dagelijks bestuur een onderzoeksvoorstel moet doen.
8 gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap hebben zich uitgesproken voor het oorspronkelijke voorstel, waarbij het algemeen bestuur in meerderheid beslist of een evaluatie moet plaatsvinden, waarna het dagelijks bestuur een onderzoeksvoorstel doet. Eén gemeenteraad heeft zich uitgesproken voor een evaluatie wanneer 1/4 van de deelnemers hierom vraagt, maar in elk geval eens in de zes jaren.
6 gemeenteraden hebben zich uitgesproken voor een periodieke evaluatie eens per 5 jaar.
Hoewel de meerderheid gering is, stellen wij toch voor het voorstel van de raadsledenwerkgroep Noord-Limburg, zoals uitgewerkt in de legal opinion, op te nemen in alle gemeenschappelijke regelingen met maximaal 14 deelnemers (de “kleinere” gemeenschappelijke regelingen). Dit voorstel luidt:

De werking van de regeling zal geëvalueerd worden indien twee deelnemers hierom verzoeken. Het dagelijks bestuur zal dan een onderzoeksvoorstel aan de deelnemers voorleggen.

Bij Geul en Maas wordt dit zo verwerkt dat overal waar dagelijks bestuur staat in die gemeenschappelijke regeling “gemeenschappelijk orgaan” komt te staan.

Voor de grotere gemeenschappelijke regelingen (met 15 of meer deelnemers) werkt een dergelijke bepaling naar ons oordeel niet. Dat zou ertoe leiden dat een dergelijke gemeenschappelijke regeling constant onderworpen kan worden aan evaluaties, bijvoorbeeld wanneer twee gemeenten het niet eens zijn met een door de overgrote meerderheid gekozen route. Om die reden wordt voor Omnibuzz, de Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschap Limburg (BsGW), de Veiligheidsregio en Gemeentelijke Gezondheidsdienst Limburg-Noord, de Veiligheidsregio Zuid-Limburg, de GGD Zuid-Limburg, de Regionale uitvoeringsdienst Limburg-Noord en de Regionale uitvoeringsdienst Zuid-Limburg voorgesteld om te kiezen voor het alternatief waarbij ééns in de vijf jaar verplicht wordt geëvalueerd. Het voorstel voor de gemeenschappelijke regelingen luidt:

De werking van de regeling zal om de vijf jaar geëvalueerd worden, voor het eerst in [datum invullen]. Het dagelijks bestuur zal daartoe een onderzoeksvoorstel en de daarmee gepaard gaande financiële consequenties aan de deelnemers voorleggen.

Daarbij zal een rooster worden ontwikkeld waarbij ieder jaar per regio één gemeenschappelijke regeling wordt geëvalueerd. Dit om te voorkomen dat met name de deelnemers overspoeld worden met evaluaties in één bepaald jaar. Wel kan het zo zijn dat bijvoorbeeld beide

Regionale uitvoeringsdiensten gelijktijdig worden geëvalueerd, zodat kan worden samengewerkt. Dat kan ook gelden voor de veiligheidsregio's dan wel de gemeentelijke gezondheidsdiensten, maar omdat in Limburg-Noord beide in één gemeenschappelijke regeling zitten, zal dan gekozen moeten worden of wordt aangesloten bij de Veiligheidsregio Zuid-Limburg of juist bij de GGD Zuid-Limburg.

5. Begrotingsprocedure

Sommige gemeenteraden hebben ook nog een zienswijze aangenomen omtrent de begrotingscyclus en de jaarlijkse kadernota. In ons memo d.d. 12 juni 2023 was naar aanleiding van het overleg met de gemeentesecretarissen reeds toegezegd dat in de gemeenschappelijke regelingen wordt verwerkt dat de ontwerpbegroting voor 30 april aan de gemeenteraden (provinciale staten resp. algemeen bestuur waterschap) moet worden verzonden. Dat zal in de gemeenschappelijke regelingen verwerkt worden. Zoals in de legal opinion is opgenomen kunnen hieromtrent dan nog nadere werkafspraken worden gemaakt.

6. Vervolgproces

Het vervolgproces is opgenomen in het onderstaande schema:

Voor de overzichtelijkheid spreken wij in dit schema enkel van de colleges van B&W en de gemeenteraden. Uiteraard dienen daaronder ook Provinciale Staten en het AB van het Waterschap te worden begrepen

Tijdlijn	**Procedurestap**
Tot 15 december 2023	Inventarisatie opbrengst zienswijzen bij colleges, juristen, DB's en AB's van de gemeenschappelijke regelingen
Medio december 2023 – medio januari 204	Aanpassing van de gemeenschappelijke regelingen op basis van de ingediende zienswijzen
Medio januari 2024	Aangepaste regelingen worden door de gemeenschappelijke regelingen voor toestemming naar de colleges en accounthouders verzonden
Februari – mei 2024	De raden hebben de tijd om toestemming te geven tot het wijzigen van de gemeenschappelijke regelingen
Juni 2024	De collegebesluiten over de aangepaste gemeenschappelijke regelingen worden vastgesteld

1 juli 2024	De wijzigingen treden in werking

BOELS ZANDERS ADVOCATEN LAWYERS

Bijlage 1

Wijziging van de GR van:

	Veiligheidsregio Zuid-Limburg	BsDM	Dennburg	BUD Zuid-Limburg	GGD Zuid-Limburg	BdR	Het Gegevenshuis	WSP Parkstad	WDZL	ISD Kompas	MGB Sociaal Domein Limburg-Noord	WAA Groep	Veiligheidsregio en GGD Limburg-Noord	Grensgeek Maas-Swalm-Nette	BUD Limburg-Noord	ISD BDL	BO Maasland	Westrom	Historisch Centrum Limburg	Geul en Maas
Gemeente Beek	x	x	x	x	x															
Gemeente Beekdaelen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x										
Gemeente Beesel		x	x								x	x	x	x	x					
Gemeente Bergen		x	x								x	x	x		x					
Gemeente Brunssum	x	x	x	x	x	x	x	x	x							x				
Gemeente Echt-Susteren		x	x								x		x	x	x		x	x		
Gemeente Eijsden-Margraten	x	x	x	x	x	x	x													
Gemeente Gennep		x	x								x		x		x					
Gemeente Gulpen-Wittem	x	x	x	x	x	x	x		x											
Gemeente Heerlen	x	x	x	x	x	x	x	x	x										x	
Gemeente Horst aan de Maas			x								x		x		x					
Gemeente Kerkrade	x	x	x	x	x	x	x	x	x											
Gemeente Landgraaf	x	x	x	x	x	x	x	x	x							x				
Gemeente Leudal		x	x								x		x	x	x		x	x		
Gemeente Maasgouw		x	x								x		x	x	x		x	x		
Gemeente Maastricht	x	x	x	x	x														x	x
Gemeente Meerssen	x	x	x	x	x															x
Gemeente Meek en Middelaar		x											x		x					
Gemeente Nederweert		x	x								x		x		x					
Gemeente Peel en Maas		x	x								x		x		x					
Gemeente Roerdalen		x	x								x		x	x	x		x	x		
Gemeente Roermond		x	x								x		x	x	x			x		
Gemeente Simpelveld	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x										
Gemeente Sittard-Geleen	x	x	x	x	x		x													
Gemeente Stein	x	x	x	x	x															
Gemeente Vaals	x	x	x	x	x	x	x		x											
Gemeente Valkenburg aan den Geul	x	x	x	x	x				x											x
Gemeente Venlo		x	x								x	x	x	x	x					
Gemeente Venray			x								x		x		x					
Gemeente Vaesendaal	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x										
Gemeente Weert		x	x								x		x		x					
Provincie Limburg				x											x					
Waterschap Limburg		x					x													
Wijziging bij:	2/3e (art. 12.3)	2/3e (art. 28)	3/4e (art. 23)	unaniem (art. 35)	3/4e (waarbij minimaal 2/3e inwoners) (art. 36)	2/3e (art. 32)	2/3e van A + B (art. 31)	2/3e (art. 33)	2/3e (art. 33)	2/3e (art. 29)	2/3e (art. 35)	2/3e (art. 40)	2/3e (waarbij minimaal 2/3e inwoners) (art. 36)	2/3e (art. 30)	unaniem (art. 36)	unaniem (art. 29)	2/3e (waarbij minimaal 2/3e aansluitingen) (art. 28)	2/3e (art. 33)	unaniem (art. 36)	unaniem (art. 24)

Eleurlegende aanwijzing:

Voorstellen BZC

Voorstellen Noord-Limburg /Griffies + tekstvoorstellen BZC

Voorstellen Noord-Limburg + tekstvoorstellen BZC + evaluatie bij 1/4 deelnemers, maar in ieder geval 1x per 8 jaar

Voorstellen Noord-Limburg + tekstvoorstellen BZC met evaluatie om de vijf jaar

Toelichting verleend

Voorstellen BZC + evaluatie: gelijke regeling als bij participatie (1/3e van de deelnemers / 2 deelnemers)

Voorstellen BZC + begroting 30 april

Voorstellen Noord-Limburg/Griffies + tekstvoorstellen BZC --> uitreedkosten over termijn van 2 jaar

BOELS ZANDERS ADVOCATEN LAWYERS

Bijlage 2

Aan: de gemeenteraden van de Noord-Limburgse gemeenten
Datum: 12 juli 2023
Betreft: handreiking zienswijzetraject concepten gewijzigde gemeenschappelijke regelingen

Beste collega-raadsleden,

Op 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: "Wgr") in werking getreden. De aanpassingen aan de Wgr zijn vooral bedoeld om de invloed van ons als gemeenteraden (democratische legitimatie) te versterken.

Welke mogelijkheden biedt de nieuwe Wgr
Gemeenteraden krijgen met de aanpassingen meer mogelijkheden hun kaderstellende en controlerende rol binnen de samenwerkingsverbanden te verstevigen. Zo kunnen wij straks bijvoorbeeld een gemeenschappelijke adviescommissie voor raadsleden instellen. Ook krijgen we meer mogelijkheden om invloed uit te oefenen, bijvoorbeeld via, uitgebreidere zienswijzeprocedures, verplichte afspraken over evaluatie van de regeling en de mogelijkheid om scherpere afspraken te maken over (financiële) gevolgen van uittreding voor vertrekkende deelnemers.

Rol gemeenteraad in deze fase
Sommige wijzigingen zijn al direct op 1 juli 2022 in werking getreden. Alle gemeenschappelijke regelingen dienen uiterlijk op 1 juli 2024 hun regelingen te hebben aangepast op de gewijzigde regelgeving.

Op dit moment worden de ontwerp-wijzigingsvoorstellen door de gemeenschappelijke regelingen aangeboden aan de colleges met het verzoek om de bestuurlijke besluitvorming in gang te zetten. U krijgt als gemeenteraad nu de gelegenheid om een zienswijze te geven op het ontwerp van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling.

Hoe ziet het complete besluitvormingsproces eruit?
Nadat de raad door het college in de gelegenheid is gesteld om een zienswijze in te dienen op de voorgestelde wijzigingen, geeft de raad op een later moment ook nog toestemming om de regeling daadwerkelijk te wijzigen. Wij zijn dus op twee momenten aan zet, dit najaar en komend voorjaar:

Raadsvergadering najaar 2023	**Zienswijze (gemeenteraad)** De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen bij het college over de voorgestelde wijziging van de gemeenschappelijke regeling(en).
Mei 2024	**Toestemming (gemeenteraad)** De gemeenteraad wordt door het college verzocht om toestemming te verlenen voor wijziging van de gemeenschappelijke regeling(en) (met dien verstande dat de gemeenschappelijke regeling(en) op basis van de ingediende zienswijze tussentijds mogelijk is/zijn aangepast).
Mei-juni 2024	**Instemming (college)** Het college verleent al dan niet instemming voor wijziging van de gemeenschappelijke regeling(en).
30 juni 2024	Bekendmaking en inwerkingtreding gemeenschappelijke regeling(en).

De zienswijzeprocedure: een belangrijk moment!
De wijzigingsvoorstellen zijn overwegend juridisch van aard en zorgen er voor dat de regelingen in lijn zijn met de nieuwe Wgr.

Voor ons is dit echter een belangrijk moment om te pleiten voor enkele toevoegingen die de democratische legitimatie (invloed van raden op de gemeenschappelijke regeling) versterken. Het instrument dat wij hiervoor hebben is het dit najaar indienen van een zienswijze.

Handreiking
Ter voorbereiding op de zienswijzeprocedure hebben wij als regionale raadswerkgroep Limburg-Noord (waarin alle raden van Noord Limburg vertegenwoordigd zijn) de afgelopen maanden met ondersteuning van de griffiers gewerkt aan een handreiking (zie bijlage) waarin de beoogde aanvullingen in de vorm van concrete tekstuele bouwstenen zijn weergegeven.

Wij roepen jullie op om deze bouwstenen één-op-één over te nemen in jullie zienswijze. Dit stelt ons als gemeenteraden in staat om een eensluidend en krachtig signaal af te geven, zodanig dat gemeenschappelijke regelingen hier feitelijk niet onderuit kunnen. Daarmee dwingen we als het ware af dat de wijzigingsvoorstellen worden aangepast en de positie van gemeenteraden ten opzichte van de gemeenschappelijke regelingen daadwerkelijk wordt verstrekt.

Met vriendelijke groet,

Namens de regionale raadswerkgroep Limburg-Noord,

Gemeente Beesel, Geerthe Stevens en Krijn Pansters
Gemeente Bergen, Jacob Knoops en Patrick Robben
Gemeente Gennep, Anke Sonnemans
Gemeente Horst aan de Maas, Imke Emons en Maarten Voesten
Gemeente Mook en Middelaar, Debbie van Brunschot en Ton Broekmans
Gemeente Peel en Maas, Annigje Primowees & Tiny Valckx
Gemeente Venlo, Lonneke Janssen en Denis Donders
Gemeente Venray, Bernie van Lierop en Richard de la Roy

Nb.
Om een zo breed mogelijk signaal af te geven wordt de Handreiking verspreid onder de:
- *Gemeenteraden Noord-Limburg + colleges*
- *Gemeenteraden Midden-Limburg*
- *De gemeenten in Zuid-Limburg hebben hiervoor een eigen procedure afgesproken*

Handreiking zienswijzetraject concepten gewijzigde gemeenschappelijke regelingen

Aanleiding

Op 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) gewijzigd. Dit betekent dat de gemeenschappelijke regelingen waar uw gemeente onderdeel van is, ook aangepast moeten worden. Hiervoor worden besluiten genomen door de gemeenteraden en de colleges. Voordat deze besluiten genomen worden, mag u als gemeenteraad uw mening geven over de veranderingen. Dit document helpt u om per wijziging een doordachte zienswijze in te dienen. Hieronder leest u eerst wat een gemeenschappelijke regeling inhoudt en daarna waarom het belangrijk is dat u zienswijzen indient.

Zienswijzen indienen op wijzigingen in gemeenschappelijke regelingen

'Gemeenschappelijke regeling' kan twee dingen betekenen
Gemeenten, provincies of waterschappen kunnen samenwerken in een gemeenschappelijke regeling. Dit samenwerkingsverband heeft een eigen bestuur en een eigen begroting. Ze behartigen de belangen van de deelnemers aan het samenwerkingsverband. Ze maken samenwerkingsafspraken. De samenwerkingsafspraken heten ook gemeenschappelijke regeling. In dit document gebruiken we 'gemeenschappelijke regeling' voor de gemaakte afspraken. Het samenwerkingsverband noemen we 'samenwerkingsverband'.

Het is belangrijk dat u uw mening geeft over de wijzigingen in de WGR
Het indienen van zienswijzen versterkt de positie van de gemeenteraad. Voor raadsleden was het vóór de wetswijziging lastig om gemeenschappelijke regelingen te sturen of te controleren. De gewijzigde WGR geeft meer keuzemogelijkheden over de werking van een samenwerkingsverband en de positie van gemeenteraden, inwoners en belanghebbenden. Door de wijzigingen worden bestaande mogelijkheden voor inspraak van de raad aangepast of uitgebreid. U krijgt meer invloed op de besluitvorming in de gemeenschappelijke regelingen en u kunt beter controleren wat er in de samenwerkingsverbanden gebeurt. Dat zorgt voor een belangrijkere rol van gemeenteraden bij de besluiten die samenwerkingsverbanden nemen. U verkleint daarmee ook het gat tussen het bestuur van de samenwerkingsverbanden aan de ene kant en de burgers en belanghebbenden aan de andere kant. Gemeenteraden zijn vaak onderdeel van verschillende samenwerkingsverbanden. Het is aan de gemeenteraden om per samenwerkingsverband te kiezen wat zij nodig vinden om beter op de samenwerking te kunnen sturen. Dit kan per samenwerkingsverband waar zij aan deelnemen verschillen. Het is belangrijk dat alle deelnemende gemeenteraden aan een samenwerkingsverband goed met elkaar afstemmen welke zienswijzen ze samen geven. Zo kan hier ook echt iets mee gedaan worden.

Advocatenkantoor Boels-Zanders hielp een deel van de Limburgse samenwerkingsverbanden
Boels-Zanders advocaten doorliep met een groot deel van de samenwerkingsverbanden in Limburg een traject. Boels-Zanders gaf samenwerkingsverbanden uitleg over de manier waarop ze hun

gemeenschappelijke regelingen kunnen aanpassen. Op die manier voldoen deze weer aan de WGR. Het traject heeft als doel dat de deelnemende samenwerkingsverbanden zoveel mogelijk dezelfde afspraken gaan maken. De samenwerkingsverbanden die aan het traject van Boels-Zanders deelnemen zijn Veiligheidsregio Zuid-Limburg, RUD Zuid-Limburg, BsGW, Het Gegevenshuis, RD4, GGD Zuid-Limburg, ISD BOL, Geul en Maas, Historisch Centrum Limburg, Werkvoorzieningsschap Venlo en Omstreken, MGR Sociaal Domein Limburg Noord, RUD Limburg-Noord, Westrom, RD Maasland, Veiligheidsregio en GGD Limburg-Noord, Omnibuzz, WSP Parkstad, Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg en Grenspark Maas-Swalm-Nette.

Opbouw van dit document

U leest wat de wijzigingen inhouden en wat u kunt aangeven in uw zienswijze
Advocatenkantoor Boels-Zanders legt uit wat er is veranderd in de gemeenschappelijke regeling en waar u een zienswijze over mag geven. Wij adviseren u over de zienswijzen. We geven u advies over het overnemen van de voorgestelde wijzigingen of geven een voorstel voor aanvullingen die u bij een of meerdere gemeenschappelijke regelingen kunt toepassen.

Wijzigingen en adviezen

De wijzigingen in de WGR zijn onder te verdelen in 3 categorieën:

- Versterken van de positie van de gemeenteraad bij besluitvorming door het samenwerkingsverband.
- Aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden.
- Versterken van de positie van de gemeenteraad bij het algemeen functioneren van het samenwerkingsverband.

Hieronder leest u per wijziging de verandering in de WGR en daarbij onze adviezen voor zienswijzen.

Versterken van de positie van de gemeenteraad bij besluitvorming

Door direct vanaf het begin betrokken te worden bij het opstellen van besluiten, kunt u uw invloed uitoefenen op de besluiten. Het versterkt uw kaderstellende rol. U kunt op hoofdlijnen samen bepalen wat het beleid van de samenwerkingsverbanden wordt. Er zijn 4 wijzigingen op het gebied van besluitvorming die uw rol kunnen versterken.

Wijziging 1: zienswijzen indienen

Wat houdt de wijziging in?
De mogelijkheid om zienswijzen te geven over bepaalde besluiten van het samenwerkingsverband bestond al. De WGR is op 3 punten gewijzigd of uitgebreid als het gaat om zienswijzen:

Afspraken over het indienen van zienswijzen worden verplicht.
In de gemeenschappelijke regelingen moet worden vastgelegd op welke manier gemeenteraden zienswijzen mogen indienen. Ook wanneer de manier van indienen niet verandert ten opzichte van de eerdere situatie, moeten de samenwerkingsverbanden dat vanaf nu schriftelijk vastleggen.

De termijn voor het geven van zienswijzen wordt verruimd.

Gemeenteraden kunnen zienswijzen indienen over:

- de ontwerpbegroting of tussentijdse begrotingswijzigingen
- het ontwerp van een samenwerkingsverband
- het opheffen van een samenwerkingsverband
- besluiten van een samenwerkingsverband

Eerder hadden gemeenteraden 8 weken de tijd om zienswijzen in te dienen op de conceptbegroting van een gemeenschappelijke regeling. Met de nieuwe WGR is die termijn verruimd naar 12 weken. Dat betekent dat de ontwerpbegroting ook minstens 12 weken voordat ze aan het algemeen bestuur worden aangeboden om definitief te besluiten, ze naar de gemeenteraden moeten worden gestuurd. De ontwerpbegroting moet uiterlijk 15 mei van ieder jaar aan de gemeenteraden worden verstuurd.

Het participatierecht voor gemeenteraden wordt aan de gemeenschappelijke regeling toegevoegd. Dit betekent dat het bestuur van een samenwerkingsverband een voorstel eerst voor zienswijze aan de gemeenteraden aanbiedt als het om grote veranderingen in het beleid of andere belangrijke wijzigingen gaat. Soms moet een samenwerkingsverband snel beslissen. Het samenwerkingsverband kan er in spoedeisende gevallen dan voor kiezen om het voorstel niet voor te leggen aan de gemeenteraden.

Wat is ons advies?
In de gemeenschappelijke regeling is nog niet concreet genoeg voorgesteld hoe het participatierecht georganiseerd moet worden. Daarom adviseren wij om de volgende bepaling aan de gemeenschappelijke regeling toe te voegen: een zienswijzeprocedure instellen als ten minste 1/5^{e} deel van de deelnemende gemeenteraden hiertoe oproept. Voorwaarde hierbij is dat dat minimaal 2 gemeenteraden moeten zijn. Met deze bepaling breidt u uw mogelijkheid tot het geven van zienswijzen uit.

Wijziging 2: adviescommissie instellen

Wat houdt de wijziging in?
Gemeenteraden krijgen het recht om een adviescommissie in te stellen bij een samenwerkingsverband. De adviescommissie bestaat uit raadsleden uit gemeenteraden die deelnemen aan het samenwerkingsverband. De commissie adviseert het samenwerkingsverband en helpt deelnemende gemeenteraden met het voorbereiden van zienswijzen.

Wat is ons advies?
Ga akkoord met de wijziging en maak indien gewenst praktische afspraken over het inzetten van de adviescommissie. Denk hierbij aan afspraken over:

- Hoe kunnen gemeenteraden in de regio het initiatief nemen om een adviescommissie voor een specifieke gemeenschappelijke regeling op te zetten?
- Bij wie kan een gemeenteraad deze wens kenbaar maken?
- Wat doet het bestuur van het samenwerkingsverband er daarna mee?
- Hoe worden andere gemeenten die deelnemen aan het samenwerkingsverband over het initiatief geïnformeerd?

N.B. In Noord-Limburg is al een regionale raadswerkgroep actief waarin alle zaken die te maken hebben met regionale samenwerking(sverbanden) aan bod komen. Deze raadswerkgroep heeft

aangeven de rol van 'adviescommissie' in de volle breedte te willen vervullen. Zij zullen werken in de geest van de werkwijze van een formele adviescommissie.

Wijziging 3: burgerparticipatie mogelijk maken

Wat houdt de wijziging in?
In de gemeenschappelijke regeling moet vanaf nu worden vastgelegd of en op welke manier burgers inspraak krijgen. Inwoners en belanghebbenden kunnen via de reguliere procedures bij de colleges en de raden van de deelnemers betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het beleid. In de gemeenschappelijke regeling moeten afspraken worden vastgelegd via wie de inspraak verloopt. En voor welke besluiten de inspraak geldt.

Wat is ons advies ?
Wij raden aan om de volgende 3 afspraken over burgerparticipatie toe te voegen aan de gemeenschappelijke regeling:

- Het dagelijks bestuur kan beslissen bij ingrijpende besluiten een extra traject voor inspraak te doorlopen. Belanghebbenden, inwoners en maatschappelijke organisaties krijgen dan de kans op inspraak over het besluit. We adviseren om dit voor alle gemeenten en alle gemeenschappelijke regelingen op eensluidende wijze vorm te geven.
- Een extra inspraaktraject wordt ook doorlopen als minimaal 2 deelnemende gemeenten dit willen.
- Het dagelijks bestuur informeert de colleges en het algemeen bestuur zo snel mogelijk over het voornemen om meer inspraak mogelijk te maken en doet een voorstel voor een eensluidende werkwijze in alle deelnemende gemeenten.

Bovenstaande toevoegingen bieden het dagelijks bestuur en ook gemeenteraden de mogelijkheid om een apart traject voor inspraak op te starten. Als het om grote veranderingen in het beleid of andere belangrijke wijzigingen gaat, kunnen zij hier hun mening over geven. Het verruimt de participatie die al werd toegepast wat betreft de beleidscyclus.

Naast de manier waarop participatie van burgers wordt ingezet, kunt u ook beslissen afspraken te maken over hoe het proces van de participatietrajecten wordt doorlopen. Als hier afspraken over zijn, kunnen deelnemende gemeenten steeds op dezelfde manier het participatietraject inzetten. Het is goed om in de hele regio een vergelijkbaar traject te doorlopen. Zo voorkom je dat inwoners in de ene gemeente wel worden betrokken en inwoners in een andere gemeente niet of op een totaal andere manier. Het vergroot de vergelijkbaarheid onderling in de hele provincie.

Wijziging 4: actieve informatieplicht

Wat houdt de wijziging in?
Het bestuur van de samenwerkingsverbanden wordt verplicht om (deelnemers) actief te informeren. In de gemeenschappelijke regelingen wordt vastgelegd dat gemeenteraden van deelnemende gemeenten alle informatie van het bestuur van het samenwerkingsverband krijgen die ze nodig hebben.

Wat is ons advies?
Ga akkoord met deze wijziging. Daarnaast raden wij aan om werkafspraken te maken tussen het samenwerkingsverband en de gemeenteraden over het aanleveren van de informatie. Het is belangrijk om afspraken te maken over het moment, de wijze en het onderwerp van de informatievoorziening. Zo voorkomt u dat u wordt overspoeld met informatie.

Aanvullende controle-instrumenten

Met de wijziging in de gemeenschappelijke regeling krijgt u de mogelijkheid om de bestuursvoering van een samenwerkingsverband actief te controleren.

Wijziging: het recht om onderzoek in te stellen door u en de lokale rekenkamer

Wat houdt de wijziging in?
Lokale rekenkamers konden eerder al onderzoek doen naar het gevoerde bestuur van een samenwerkingsverband. In de gewijzigde WGR staat dit duidelijker vastgelegd. Behalve de rekenkamers mogen gemeenteraden vanaf nu ook een onderzoek instellen. Ze krijgen de kans om een enquête uit te voeren naar de bestuursvoering van een samenwerkingsverband. Voorwaarde is dat alle deelnemende raden aan het samenwerkingsverband moeten instemmen met het uitvoeren van de enquête.

Wat is ons advies?
Ga akkoord met de wijziging.

Versterken van de positie van de gemeenteraad bij het algemeen functioneren van de gemeenschappelijke regeling

Dankzij 2 wijzigingen op dit gebied, krijgt u meer kans om te controleren of het samenwerkingsverband goed werkt. U krijgt meer inzicht in hun functioneren en kunt sturen op bepaalde processen.

Wijziging 1: afspraken over evaluatie

Wat houdt de wijziging in?
Afspraken over de evaluatie van een samenwerkingsverband worden verplicht. De afspraken liggen vast in de gemeenschappelijke regeling. In het voorstel in de gemeenschappelijke regeling staat dat het samenwerkingsverband geëvalueerd wordt als het algemeen bestuur dit besluit. Het dagelijks bestuur legt een onderzoeksvoorstel voor aan de deelnemers. U kunt er ook voor kiezen om af te spreken dat u evalueren van het samenwerkingsverband niet nodig vindt. In dat geval moet dat dan als afspraak in de gemeenschappelijke regeling worden vastgelegd.

Wat is ons advies?
Wij adviseren om de voorgestelde afspraken in de gemeenschappelijke regeling uit te breiden. Voeg naast het besluit van het algemeen bestuur een evaluatiemogelijkheid toe voor gemeenteraden. In de zienswijze neemt u op, op welke manier u het samenwerkingsverband wil evalueren. Advies is om toe te voegen dat het samenwerkingsverband wordt geëvalueerd als minimaal 2 deelnemende gemeenten een evaluatie willen.

Wijziging 2: voorwaarden voor uittreding

Wat houdt de wijziging in?
In alle gemeenschappelijke regelingen moeten afspraken over uittreding worden vastgelegd. Eerder bepaalde het algemeen bestuur wat de gevolgen zijn wanneer een deelnemer besluit uit te treden. In de nieuwe gemeenschappelijke regeling is een artikel toegevoegd. Daardoor kunnen gemeenteraden ook hun mening geven over de gevolgen. In het artikel staan zaken zoals een opzegtermijn van 2 jaar en het vaststellen van een uittredingsplan.

Wat is ons advies?
Ons advies is om akkoord te gaan met de wijziging en het uittredingsplan. Door deze voorwaarden te stellen, houdt u als gemeenteraad controle over de uittredende partijen en de gevolgen voor het samenwerkingsverband.

Werkafspraken

Naast de afspraken die in de gemeenschappelijke regelingen en de WGR worden vastgelegd, is het ook handig dat gemeenteraden afspraken maken met samenwerkingsverbanden over de financiële cyclus. Die afspraken lopen buiten de vastgelegde afspraken in de gemeenschappelijke regelingen om. Maar door hier wel gezamenlijke afspraken over te maken worden werkprocessen makkelijker, sneller en efficiënter. Samenwerkingsverbanden en gemeenteraden weten dan wat ze wanneer van elkaar kunnen verwachten.

Het idee achter deze werkafspraken is dat de griffiers van de gemeenteraden de opdracht krijgen om operationele afspraken te maken met de gemeenschappelijke regelingen, gemeentesecretarissen en andere betrokkenen.

Financiële cyclus

Wat houdt de financiële cyclus in?
Gemeenten betalen verplicht aan de samenwerkingsverbanden waaraan ze deelnemen. De kosten hiervan staan op de begrotingen van de gemeenten zelf. Om de gemeenten meer invloed te geven op de begroting van het samenwerkingsverband worden de termijnen voor het indienen van documenten verlengd. Het gaat hierbij om de kadernota, ontwerpbegroting en aanpassing van de begroting. De begrotingscyclus van de samenwerkingsverbanden sluit zo beter aan op die van de gemeenten zelf. Hierdoor kunnen gemeenten beter inzien wat de gevolgen voor hun eigen gemeente zijn als ze geld uitgeven aan de samenwerkingsverbanden. Ook krijgen ze meer tijd om hun mening te geven over de plannen en begrotingen van het samenwerkingsverband.

Wat is ons advies?
Wij adviseren om alle samenwerkingsverbanden een voorstel te geven voor een duidelijke planning voor het aanleveren van stukken. Zo hebben gemeenteraden op tijd een duidelijk beeld van de financiële gevolgen van het deelnemen aan een samenwerkingsverband. Ze kunnen dan samen bepalen hoe ze hiermee omgaan.

We raden aan om de volgende planning aan te houden:

Uiterlijk 1 februari:	Aanbieding van de kadernota voor zienswijze (wettelijke deadline 30 april)
Uiterlijk 15 april:	Mogelijkheid voor gemeenteraden om zienswijzen in te dienen op de kadernota
Uiterlijk 15 mei[1]:	Aanbieding van de conceptbegroting voor zienswijze
Voor 15 juli:	Indiening van zienswijzen op de begroting door gemeenteraden
Uiterlijk 15 juli:	Aanbieding van de jaarstukken ter kennisname (wettelijke deadline)
1e week september:	Vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur
15 september:	Wettelijke deadline voor aanlevering van de begroting bij de provincie

Tijdlijn wijzigen gemeenschappelijke regelingen

De wijzigingen in de gemeenschappelijke regelingen moeten uiterlijk 1 juli 2024 doorgevoerd zijn. De zienswijzen die u indient, worden hierin meegenomen. Boels-Zanders nodigt u in september uit voor een digitale informatiebijeenkomst om meer uitleg te geven over de voorgestelde wijzigingen. Het is belangrijk dat de zienswijzen op tijd worden ingediend zodat er genoeg tijd is voor de samenwerkingsverbanden om te beoordelen of ze in de gemeenschappelijke regeling worden opgenomen.

De tijdlijn van dit proces verloopt ongeveer zo:

18 en 20 september 2023:	Digitale informatiebijeenkomst van 19.00 tot 21.00 uur
September – oktober 2023:	Indienen van zienswijzen door de gemeenteraden
November – december 2023:	Eventuele aanpassingen van de gemeenschappelijke regelingen op basis van de zienswijzen
Januari – mei 2024:	De raad heeft tijd om toestemming te geven
Mei – juni 2024:	De collegebesluiten over de aangepaste gemeenschappelijke regelingen worden vastgesteld
1 juli 2024:	De wijzigingen treden in

[1] Uiterlijk 15 mei, maar eerdere aanlevering is zeer wenselijk in verband met de tijdige voorbereiding van een raadsvoorstel.

BOELS ZANDERS ADVOCATEN LAWYERS

Bijlage 3

Kompas [illegible]

10 JUL 2023

\gemeente
voerendaal

Raadhuisplein 1
6367 ED Voerendaal
Postbus 23000
6367 ZG Voerendaal

T 045 – 575 33 99
F 045 – 575 11 95
E info@voerendaal.nl
W voerendaal.nl

ISD Kompas
Postbus 22021
6360 AA Nuth

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Voerendaal
		390080	30-juni-2023

Onderwerp	Behandeld door	Bijlagen
Uitgangspunten wijzigingen gemeenschappelijke regelingen	[redacted]	VERZONDEN - 7 JULI 2023

Geacht bestuur,

Aanleiding
Per 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in werking getreden. Deze wijziging heeft als voornaamste doel om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Dit geschiedt via een versterking van de kaderstellende en controlerende rollen van de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen.

In de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft de wetgever nieuwe instrumenten gecreëerd die de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen in een betere informatiepositie moeten brengen. Deze nieuwe instrumenten moeten voor 1 juli 2024 in iedere gemeenschappelijke regeling zijn geïmplementeerd. Op alle gemeenschappelijke regelingen waaraan wij deelnemen rust dus een gelijke verplichting.

Nu op alle gemeenschappelijke regelingen een gelijke verplichting rust – waarbij geldt dat alle verplichte wijzigingen vrijwel uniform kunnen worden doorgevoerd - is het initiatief ontstaan vanuit een groot aantal gemeenschappelijke regelingen in de provincie Limburg om hierin gezamenlijk op te trekken. Boels Zanders Advocaten en het adviesbureau Cooperación zijn gevraagd om als juridisch adviseur op te treden en om het besluitvormings- en wijzigingstraject op inhoud te begeleiden.

Gezien het feit dat de wijzigingsvoorstellen richting de afrondende fase gaan en aan de AB's zijn voorgelegd, willen we de gelegenheid benutten om vooruitlopend op een mogelijke zienswijze alle gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Voerendaal deelneemt te informeren over onze uitgangspunten teneinde proactief te kunnen handelen en zo veel mogelijk uniformiteit te bewerkstelligen. Daarnaast hechten wij er in het kader van een goede samenwerking waarde aan om transparantie aan de voorkant te betrachten zodat u de mogelijkheid heeft hierop te anticiperen in plaats van onze opmerkingen pas aan de achterkant c.q. in het besluitvormingsproces met u te delen.

Uitgangspunten

Onderstaand treft u de uitgangspunten aan die wij namens de gemeente Voerendaal graag onder uw aandacht willen brengen en die wij mogelijk meegeven aan de gemeenteraad:

1. In het kader van uniformiteit geniet het nadrukkelijk onze voorkeur wanneer gemeenschappelijke regelingen de standaardbepalingen c.q. wijzigingsvoorstellen overnemen. Indien dit niet het geval is en een specifieke gemeenschappelijke regeling wijkt hier wegens een uitzonderlijke situatie van af, verzoeken wij u nadrukkelijk toe te lichten waarom is afgeweken.
2. De gemeente Voerendaal is principieel tegen reservevorming bij gemeenschappelijke regelingen. Waar het de financiële positie van de gemeenschappelijke regelingen betreft, schuilt hierin geen risico aangezien gemeenten als deelnemers uiteindelijk aan de lat staan om een mogelijk tekort te bekostigen. Zonder reservevorming houden wij als gemeente de regie over onze financiën en voorkomen we dat er onnodig geld 'buiten de deur' wordt geparkeerd.
3. Ten einde een goede ambtelijke advisering te waarborgen, vinden wij het van belang om op te nemen dat bestuurlijke stukken minimaal 2 weken voorafgaand aan het bestuurlijk overleg worden toegezonden en dit vooraf wordt gegaan door een ambtelijk overleg.
4. Wij verzoeken u op te nemen dat in plaats van het feit dat er mogelijk / na instemming deelnemers een periodieke evaluatie plaatsvindt, er periodiek (1x per 5 jaar) bij alle gemeenschappelijke regelingen een evaluatie plaatsvindt. Ons inziens komt dit de kwaliteit van de samenwerking en besluitvorming ten goede. Om te voorkomen dat alle gemeenschappelijke regelingen gelijktijdig een evaluatie laten plaatsvinden, stellen wij voor om in onderling overleg tussen de gemeenschappelijke regelingen in de regio een schema op te stellen met een planning.
5. In de Wet gemeenschappelijke regelingen zijn tal van bepalingen opgenomen met betrekking tot de P&C-cyclus van gemeenschappelijke regelingen. Voor een aantal P&C-producten zijn er wettelijke deadlines opgenomen, zoals de kadernota en voorlopige jaarrekening (uiterlijk 30 april) of het moment waarop het (dagelijks) bestuur van de regeling de vastgestelde begroting aan gedeputeerde staten dient te sturen (binnen 2 weken na vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 september). Een dergelijke harde deadline bestaat wettelijk niet voor de aanlevering van ontwerp-begrotingen. In de praktijk resulteert dit in situaties waarin gemeenteraden in februari reeds enkele ontwerp-begrotingen ontvangen (al dan niet vergezeld met jaarstukken) met uitloop tot in juli (waardoor gemeenteraden met het oog op het zomerreces in de knel kunnen komen met besluitvorming. Nu biedt het wijzigingstraject echter de kans om de aanlevering van ontwerp-begrotingen te harmoniseren. Wij geven daarbij in overweging mee om inzake de aanlevering van ontwerp-begrotingen zo veel als mogelijk aansluiting te zoeken bij de deadline voor aanlevering van de voorlopige jaarrekening aan gemeenteraden, in casu 30 april. Dit vereenvoudigt onze interne besluitvormingsprocessen, geeft een duidelijker beeld van de impact van ontwerp-begrotingen op onze eigen gemeentelijke begroting en vermindert de bestuurlijke drukte voor onze raadsleden – alleen al vanwege het feit dat besluitvorming over ontwerp-begrotingen hiermee vóór het reces afgerond kan worden.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en hopen onze inbreng terug te zien in de definitieve wijzigingsvoorstellen die aan de gemeenteraden zullen worden toegezonden.

Vragen
Mocht u op basis van het voorgaande nog vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de accounthouder van de gemeente Voerendaal voor uw gemeenschappelijke regeling.

Met vriendelijke groeten,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN VOERENDAAL,

de secretaris,

[redacted]

C.J.H.M. Janssen

de burgemeester,

[redacted]

W. Houben

Stadhouderslaan 200
Postbus 15
6170 AA Stein
T +31 (0)46 435 93 93
info@gemeentestein.nl
www.gemeentestein.nl

[redacted]
KvK 5198 4997 0000
[redacted]

Aan de GR RUD Zuid-Limburg
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

Datum:	11 juli 2023
Uw kenmerk:	CC / JZ
Zaaknummer:	20230321138688
Behandeld door:	Concerncontrol
Betreft:	Uitgangspunten wijzigingen gemeenschappelijke regelingen;

Geacht bestuur,

Per 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in werking getreden. Deze wijziging heeft als voornaamste doel om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Dit geschiedt via een versterking van de kaderstellende en controlerende rollen van de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen.

In de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft de wetgever nieuwe instrumenten gecreëerd die de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen in een betere informatiepositie moeten brengen. Deze nieuwe instrumenten moeten voor 1 juli 2024 in iedere gemeenschappelijke regeling zijn geïmplementeerd. Op alle gemeenschappelijke regelingen waaraan wij deelnemen rust dus een gelijke verplichting.

Nu op alle gemeenschappelijke regelingen een gelijke verplichting rust – waarbij geldt dat alle verplichte wijzigingen vrijwel uniform kunnen worden doorgevoerd - is het initiatief ontstaan vanuit een groot aantal gemeenschappelijke regelingen in de provincie Limburg om hierin gezamenlijk op te trekken. Boels Zanders Advocaten en het adviesbureau Cooperación zijn gevraagd om als juridisch adviseur op te treden en om het besluitvormings- en wijzigingstraject op inhoud te begeleiden.

Gezien het feit dat de wijzigingsvoorstellen richting de afrondende fase gaan en aan de AB's zijn voorgelegd, willen we de gelegenheid benutten om vooruitlopend op een mogelijke zienswijze van onze gemeenteraad alle gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Stein deelneemt te informeren over onze uitgangspunten teneinde proactief te kunnen handelen en zo veel mogelijk uniformiteit te bewerkstelligen. Daarnaast hechten wij er in het kader van een goede samenwerking waarde aan om transparantie aan de voorkant te betrachten zodat u de mogelijkheid heeft hierop te anticiperen in plaats van onze opmerkingen pas aan de achterkant c.q. in het besluitvormingsproces met u te delen.

Uitgangspunten

Onderstaand treft u de uitgangspunten aan die wij namens de gemeente Stein graag onder uw aandacht willen brengen en die wij mogelijk meegeven aan onze gemeenteraad.

1. Uniformiteit

In het kader van uniformiteit geniet het nadrukkelijk onze voorkeur wanneer gemeenschappelijke regelingen de standaardbepalingen c.q. wijzigingsvoorstellen van Boels Zanders Advocaten en adviesbureau Cooperación overnemen. Indien dit niet het geval is en een specifieke gemeenschappelijke regeling wijkt hier wegens een uitzonderlijke situatie van af, verzoeken wij u nadrukkelijk toe te lichten waarom is afgeweken.

2. Financiën gemeenschappelijke regeling

De gemeente Stein is niet principieel tegen reservevorming bij gemeenschappelijke regelingen.
Wij vragen wel aandacht voor het volgende. Waar het de financiële positie van de gemeenschappelijke regelingen betreft, lopen gemeenten in dit tijdsgewricht door de onzekere internationale situatie, (hoge) inflatiecijfers en ook door de aangekondigde nieuwe verdeelsystematiek van het Gemeentefonds vanaf 2026, zowel nu als binnen afzienbare tijd (ook) bij de gemeenschappelijke regelingen risico. Gemeenten staan als deelnemers uiteindelijk aan de lat om mogelijke tekorten van de gemeenschappelijke regelingen te bekostigen. Het in kaart brengen van financiële risico's alsmede reservevorming binnen gemeenschappelijke regelingen dient zeker aan de orde te zijn. Over de hoogte van de aan te houden reserves zou nader overleg plaats dienen te vinden. Wij zijn voorstander van het ontwikkelen van een (nadere) strategie op financieel gebied, teneinde als gemeenten zoveel mogelijk "in control" te zijn en te blijven over de financiën van zowel de gemeenten als de gemeenschappelijke regelingen!

3. Tijdige aanlevering bestuurlijke stukken

Ten einde een goede ambtelijke advisering te waarborgen, vinden wij het van belang om op te nemen dat bestuurlijke stukken minimaal 2 weken voorafgaand aan het bestuurlijk overleg worden toegezonden en dit vooraf wordt gegaan door een ambtelijk overleg.

4. Moment evaluatie

Wij zijn geen voorstander van een verplichte periodieke evaluatie voor GR'en. Wij kunnen ons vinden in het voorstel van Boels Zanders Advocaten en adviesbureau Cooperación om in de gemeenschappelijke regeling een algemeen geformuleerde evaluatiebepaling op te nemen waardoor per GR maatwerk mogelijk is. Alsdan kan het bestuur van de betreffende GR naar bevind besluiten een evaluatie te laten plaatsvinden op een moment waarop het bestuur dat nodig acht.

5. Deadline voor ontwerp-begroting (30 april)

In de Wet gemeenschappelijke regelingen zijn tal van bepalingen opgenomen met betrekking tot de P&C-cyclus van gemeenschappelijke regelingen. Voor een aantal P&C-producten zijn wettelijke deadlines opgenomen, zoals de kadernota en voorlopige jaarrekening (uiterlijk 30 april) of het moment waarop het (dagelijks) bestuur van de regeling de vastgestelde begroting aan gedeputeerde staten dient te sturen (binnen 2 weken na vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 september). Een dergelijke harde deadline bestaat wettelijk niet voor de aanlevering van ontwerp-begrotingen. In de praktijk resulteert dit in situaties waarin gemeenteraden in februari reeds enkele ontwerp-begrotingen ontvangen (al dan niet vergezeld met jaarstukken) met uitloop tot in juli (waardoor gemeenteraden met het oog op het zomerreces in de knel kunnen komen met besluitvorming. Nu biedt het wijzigingstraject echter de kans om de aanlevering van ontwerp-begrotingen te harmoniseren. Wij geven daarbij in overweging mee om inzake de aanlevering van ontwerp-begrotingen zo veel als mogelijk aansluiting te zoeken bij de deadline voor aanlevering van de voorlopige jaarrekening aan gemeenteraden, in casu 30 april. Dit vereenvoudigt onze interne besluitvormingsprocessen, geeft een duidelijker beeld van de impact van ontwerp-begrotingen op onze eigen gemeentelijke begroting en vermindert de bestuurlijke drukte voor onze raadsleden – alleen al vanwege het feit dat besluitvorming over ontwerp-begrotingen hiermee vóór het reces afgerond kan worden.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en hopen onze inbreng terug te zien in de definitieve wijzigingsvoorstellen die aan de gemeentebesturen worden toegezonden.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Stein,

de Secretaris,	de Burgemeester,
ValidSigned door Wim Ploeg op 17-07-2023	ValidSigned door Marion Leurs-Mordang op 19-07-2023
W. Ploeg	M.F.H. Leurs-Mordang

gemeente Brunssum

VERZONDEN 0 8 AUG. 2023

OMNIBUZZ
9 AUG 2023
INGEKOMEN

Omnibuzz
Postbus 99
6160 AB Geleen

Datum 1 augustus 2023
Uw kenmerk
Ons kenmerk 202326648/202326675

Onderwerp Uitgangspunten wijzigingen gemeenschappelijke regelingen

Geacht bestuur,

Aanleiding
Per 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in werking getreden. Deze wijziging heeft als voornaamste doel om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Dit geschiedt via een versterking van de kaderstellende en controlerende rollen van de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen.

In de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft de wetgever nieuwe instrumenten gecreëerd die de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen in een betere informatiepositie moeten brengen. Deze nieuwe instrumenten moeten voor 1 juli 2024 in iedere gemeenschappelijke regeling zijn geïmplementeerd. Op alle gemeenschappelijke regelingen waaraan wij deelnemen rust dus een gelijke verplichting.

Nu op alle gemeenschappelijke regelingen een gelijke verplichting rust – waarbij geldt dat alle verplichte wijzigingen vrijwel uniform kunnen worden doorgevoerd - is het initiatief ontstaan vanuit een groot aantal gemeenschappelijke regelingen in de provincie Limburg om hierin gezamenlijk op te trekken. Boels Zanders Advocaten en het adviesbureau Cooperación zijn gevraagd om als juridisch adviseur op te treden en om het besluitvormings- en wijzigingstraject op inhoud te begeleiden.

Gezien het feit dat de wijzigingsvoorstellen richting de afrondende fase gaan en aan de AB's zijn voorgelegd, willen we de gelegenheid benutten om vooruitlopende op een mogelijke zienswijze alle gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Brunssum deelneemt te informeren over onze uitgangspunten teneinde proactief te kunnen handelen en zo veel mogelijk uniformiteit te bewerkstelligen. Daarnaast hechten wij er in het kader van een goede samenwerking waarde aan om transparantie aan de voorkant te betrachten zodat u de mogelijkheid heeft hierop te anticiperen in plaats van onze opmerkingen pas aan de achterkant c.q. in het besluitvormingsproces met u te delen.

Telefoon
(045) 527 85 55
E-mail
gemeente@brunssum.nl
Website
www.brunssum.nl

Postadres
Postbus 250
6440 AG Brunssum
Bezoekadres
Lindeplein 1
6444 AT Brunssum

Bankgegevens
[redacted]
t.n.v. Gemeente Brunssum
KVK-nummer
14129999

parkstad limburg

gemeente Brunssum

Uitgangspunten

Onderstaand treft u de uitgangspunten aan die wij namens de gemeente Brunssum graag onder uw aandacht willen brengen en die wij mogelijk meegeven aan de gemeenteraad:

1. In het kader van uniformiteit geniet het nadrukkelijk onze voorkeur wanneer gemeenschappelijke regelingen de standaardbepalingen c.q. wijzigingsvoorstellen overnemen. Indien dit niet het geval is en een specifieke gemeenschappelijke regeling wijkt hier wegens een uitzonderlijke situatie van af, verzoeken wij u nadrukkelijk toe te lichten waarom is afgeweken.
2. De gemeente Brunssum is principieel tegen reservevorming bij gemeenschappelijke regelingen. Waar het de financiële positie van de gemeenschappelijke regelingen betreft, schuilt hierin geen risico aangezien gemeenten als deelnemers uiteindelijk aan de lat staan om een mogelijk tekort te bekostigen. Zonder reservevorming houden wij als gemeente de regie over onze financiën en voorkomen we dat er onnodig geld 'buiten de deur' wordt geparkeerd.
3. Ten einde een goede ambtelijke advisering te waarborgen, vinden wij het van belang om op te nemen dat bestuurlijke stukken minimaal 2 weken voorafgaand aan het bestuurlijk overleg worden toegezonden en dit vooraf wordt gegaan door een ambtelijk overleg.
4. Wij verzoeken u op te nemen dat in plaats van het feit dat er mogelijk / na instemming deelnemers een periodieke evaluatie plaatsvindt, er periodiek (1x per 5 jaar) bij alle gemeenschappelijke regelingen een evaluatie plaatsvindt. Ons inziens komt dit de kwaliteit van de samenwerking en besluitvorming ten goede. Om te voorkomen dat alle gemeenschappelijke regelingen gelijktijdig een evaluatie laten plaatsvinden, stellen wij voor om in onderling overleg tussen de gemeenschappelijke regelingen in de regio een schema op te stellen met een planning.
5. In de Wet gemeenschappelijke regelingen zijn tal van bepalingen opgenomen met betrekking tot de P&C-cyclus van gemeenschappelijke regelingen. Voor een aantal P&C-producten zijn er wettelijke deadlines opgenomen, zoals de kadernota en voorlopige jaarrekening (uiterlijk 30 april) of het moment waarop het (dagelijks) bestuur van de regeling de vastgestelde begroting aan gedeputeerde staten dient te sturen (binnen 2 weken na vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 september). Een dergelijke harde deadline bestaat wettelijk niet voor de aanlevering van ontwerp-begrotingen. In de praktijk resulteert dit in situaties waarin gemeenteraden in februari reeds enkele ontwerp-begrotingen ontvangen (al dan niet vergezeld met jaarstukken) met uitloop tot in juli (waardoor gemeenteraden met het oog op het zomerreces in de knel kunnen komen met besluitvorming. Nu biedt het wijzigingstraject echter de kans om de aanlevering van ontwerp-begrotingen te harmoniseren. Wij geven daarbij in overweging mee om inzake de aanlevering van ontwerp-begrotingen zo veel als mogelijk aansluiting te zoeken bij de deadline voor aanlevering van de voorlopige jaarrekening aan gemeenteraden, in casu 30 april. Dit vereenvoudigt onze interne besluitvormingsprocessen, geeft een duidelijker beeld van de impact van ontwerp-begrotingen op onze eigen gemeentelijke begroting en vermindert de bestuurlijke drukte voor onze raadsleden – alleen al vanwege het feit dat besluitvorming over ontwerp-begrotingen hiermee vóór het reces afgerond kan worden.
6. Eventuele tekorten dienen primair binnen de eigen exploitatie opgelost te worden.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en hopen onze inbreng terug te zien in de definitieve wijzigingsvoorstellen die aan de gemeenteraden zullen worden toegezonden.

gemeente Brunssum

Vragen

Mocht u op basis van het voorgaande nog vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de accounthouder van de gemeente Brunssum voor uw gemeenschappelijke regeling.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders van Brunssum,

[redacted]

burgemeester

[redacted]

gemeentesecretaris

[redacted]

BOELS ZANDERS ADVOCATEN LAWYERS

Bijlage 4

Memo

Aan	Provinciale Staten van Limburg, de gemeenteraden van de Limburgse gemeenten en het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg
Afschrift aan	Gedeputeerde Staten van Limburg, de colleges van burgemeester en wethouders van de Limburgse gemeenten en het dagelijks bestuur van het Waterschap Limburg
Van	[redacted] en [redacted]
Plaats/Datum	Venlo, 4 september 2023
Betreft	**Legal opinion op handreikingen zienswijze raden voor wijziging gemeenschappelijke regelingen**

Dit memo bevat een juridische beoordeling van de aanvullende wijzigingsvoorstellen, zoals die worden voorgesteld door:

- de regionale raadswerkgroep Limburg-Noord (**bijlage 1**), en;
- de colleges van Voerendaal, Brunssum en Stein (**bijlage 2**).

Wij geven vooraf mee dat wij de handreikingen met interesse en welwillendheid hebben bestudeerd. Waar de handreikingen niet op juridische onmogelijkheden rusten, hebben wij bovendien concrete, uniforme tekstvoorstellen geformuleerd.

De besluitvorming of deze tekstvoorstellen ook daadwerkelijk in de gemeenschappelijke regelingen worden opgenomen, is echter uiteindelijk aan de colleges, na voorafgaande zienswijzen en toestemming van de raden.

I. HANDREIKINGEN RAADSWERKGROEP LIMBURG-NOORD

De handreikingen van de raadswerkgroep Limburg-Noord bieden een mooi overzicht van de wijzigingsvoorstellen. Op concreet drie onderdelen wordt een aanvulling voorgesteld. Deze aanvullingen bespreken wij hierna, waarbij wij direct een concreet uniform tekstvoorstel formuleren voor *alle* gemeenschappelijke regelingen.

1.1 Zienswijzeprocedure als twee raden daartoe oproepen

Aanvullend wijzigingsvoorstel

De eerste aanvulling is dat men graag toegevoegd ziet dat ook een zienswijzeprocedure wordt doorlopen bij besluiten indien ten minste 1/5e van de deelnemende gemeenteraden daartoe besluit. Voorwaarde hierbij is dat dit minimaal twee gemeenteraden moeten zijn.

Advies: formulering aanvullend wijzigingsvoorstel

Vanuit juridisch oogpunt adviseren wij om dit aanvullende wijzigingsvoorstel als volgt te formuleren:

a) Voor gemeenschappelijke regelingen met vijf of minder deelnemers:

> *Artikel (…) Zienswijze raden*
>
> 1. *Het algemeen bestuur beslist niet over een voorstel alvorens de raden om zienswijzen zijn gevraagd, wanneer ten minste twee gemeenteraden het dagelijks bestuur hierom verzoeken. In spoedeisende gevallen kan het dagelijks bestuur afzien van het vragen van zienswijzen. Het dagelijks bestuur stelt de raden hiervan schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte.*
> 2. *Indien het eerste wordt toegepast, dan hebben de raden twaalf weken de tijd hun zienswijzen bij het dagelijks bestuur naar voren te brengen. Voorafgaande aan het nemen van het besluit waarover de zienswijzen gegeven is stelt het dagelijks bestuur de raden en het algemeen bestuur schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijzen, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.*

b) Voor gemeenschappelijke regelingen met zes of meer deelnemers:

> *Artikel (…) Zienswijze raden*
>
> 1. *Het algemeen bestuur beslist niet over een voorstel alvorens de raden om zienswijzen zijn gevraagd, wanneer ten minste een vijfde van de gemeenteraden het dagelijks bestuur hierom verzoekt. In spoedeisende gevallen kan het dagelijks bestuur afzien van het vragen van zienswijzen. Het dagelijks bestuur stelt de raden hiervan schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte.*
> 2. *Indien het eerste wordt toegepast, dan hebben de raden twaalf weken de tijd hun zienswijzen bij het dagelijks bestuur naar voren te brengen. Voorafgaande aan het nemen van het besluit waarover de zienswijzen gegeven is stelt het dagelijks bestuur de raden en het algemeen bestuur schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijzen, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.*

Dit voorstel was als zodanig ook al opgenomen in het overkoepelende memo (zie pagina 35).

NB. Daar waar het provincie- of waterschapsbestuur deelneemt aan de gemeenschappelijke regeling zal vanzelfsprekend een op maat gemaakte tekst komen waarbij provinciale staten resp. het algemeen bestuur van het waterschap meetellen als ware zij een gemeenteraad.

1.2 Aanvullingen burgerparticipatie

Aanvullend wijzigingsvoorstel

De tweede aanvulling ziet daarop om drie aanvullende afspraken over burgerparticipatie toe te voegen aan de gemeenschappelijke regelingen:

- het dagelijks bestuur kan beslissen bij ingrijpende besluiten om een extra traject voor inspraak te doorlopen. Belanghebbenden, inwoners en maatschappelijke organisaties krijgen dan de kans op inspraak over het besluit;
- een extra inspraaktraject wordt ook doorlopen als minimaal twee deelnemende gemeenten dit willen;
- het dagelijks bestuur informeert de colleges en het algemeen bestuur zo snel mogelijk over het voornemen om meer inspraak mogelijk te maken en doet een voorstel voor een eensluidende werkwijze in alle deelnemende gemeenten.

Advies: wijzigingsvoorstel gedeeltelijk overnemen

Wij adviseren om het aanvullende wijzigingsvoorstel als volgt te formuleren:

> 2. *In afwijking van het eerste lid kan het dagelijks bestuur besluiten dat bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid met ingrijpende gevolgen een apart participatietraject wordt doorlopen.*
> 3. *Het eerste lid vindt ook toepassing wanneer ten minste twee gemeenteraden het dagelijks bestuur hierom verzoeken.*
> 4. *Het dagelijks bestuur informeert de deelnemers zo spoedig mogelijk omtrent zijn voornemen tot het mogelijk maken van inspraak als bedoeld in het tweede of het derde lid en de wijze waarop deze inspraak voor ingezetenen van de gemeenten en belanghebbenden zal worden vormgegeven.*

Deze formulering sluit aan bij de wens die breder in de hele provincie Limburg is geuit om de mogelijkheid van inspraak ook open te stellen bij ingrijpende beleidswijzigingen. Dit wijzigingsvoorstel is (met uitzondering van het derde lid) reeds door ons opgenomen in de oplegbrief en het document "Wijzigingen naar aanleiding van informatiesessies". Na afloop van de zienswijzeprocedure zullen in ieder geval deze twee artikelleden in alle gemeenschappelijke regelingen worden verwerkt. Het derde lid kan, indien gewenst, ook worden verwerkt. Indien de wens daartoe bestaat, zal dit via zienswijzen tot uiting moeten worden gebracht.

Daarmee adviseren wij om de handreiking dus op één onderdeel niet geheel over te nemen:

- **Handreiking spreekt over "ingrijpende besluiten"**: de handreiking spreekt over ingrijpende besluiten. Artikel 10 lid 7 van de Wet gemeenschappelijke regelingen spreekt echter over de mogelijkheid tot inspraak bij "beleid". Om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de wet(swijziging), adviseren wij om het woord "ingrijpende besluiten" te vervangen door "beleid met ingrijpende gevolgen". Zie daartoe ook het aanvullende tekstvoorstel.

NB. Bij gemeenschappelijke regelingen met meer dan vijf deelnemers zal in het derde lid de tekst "twee gemeenteraden" worden vervangen door "een vijfde van de gemeenteraden" en wordt "verzoeken" vervangen door "verzoekt". Daar waar het provincie- of waterschapsbestuur deelneemt aan de gemeenschappelijke regeling zal vanzelfsprekend een op maat gemaakte tekst komen waarbij provinciale staten resp. het algemeen bestuur van het waterschap meetellen als ware zij een gemeenteraad.

1.3 Aanvulling evaluatiebepaling

Aanvullend wijzigingsvoorstel raadswerkgroep

Geadviseerd wordt om aan de evaluatiebepaling toe te voegen dat er geëvalueerd wordt inden minimaal twee deelnemende gemeenten dit wensen.

Het aanvullende wijzigingsvoorstel kan worden overgenomen. Wij adviseren dan wel om het tekstvoorstel als volgt te formuleren (de onderstreping betreft de toevoeging):

> *"De werking van de regeling zal geëvalueerd worden indien twee deelnemers hierom verzoeken. Het dagelijks bestuur zal dan een onderzoeksvoorstel aan de deelnemers voorleggen."*

Aanvullend voorstel Brunssum en Voerendaal

Bij het voorgaande merken wij nog wel op dat de gemeenten Voerendaal en Brunssum aanvullend wensen dat de gemeenschappelijke regeling één keer per vijf jaar wordt geëvalueerd, waarbij ervoor wordt gewaakt dat niet alle regelingen tegelijkertijd aan de beurt zijn.

De aanvullende regeling zou dan als volgt komen te luiden:

> *"De werking van de regeling zal om de vijf jaar geëvalueerd worden, voor het eerst in [datum invullen]. Het dagelijks bestuur zal daartoe een onderzoeksvoorstel aan de deelnemers voorleggen."*

Duidelijke keuze is gewenst voor uniformiteit

Nu er over de evaluatiebepaling verschillende zienswijzen zijn ingediend, geven wij mee dat het ten behoeve van de uniformiteit wenselijk is om een duidelijke keuze te maken tussen één van de volgende drie tekstvoorstellen:

1. Huidig:

> *"De werking van de regeling zal geëvalueerd worden indien het algemeen bestuur daartoe besluit. Het dagelijks bestuur zal dan een onderzoeksvoorstel aan de deelnemers voorleggen."*

2. Werkgroep Noord-Limburg:

> *"De werking van de regeling zal geëvalueerd worden indien minimaal twee deelnemers hierom verzoeken. Het dagelijks bestuur zal dan een onderzoeksvoorstel aan de deelnemers voorleggen."*

3. Voerendaal en Brunssum:

> *"De werking van de regeling zal om de vijf jaar geëvalueerd worden, voor het eerst in [datum invullen]. Het dagelijks bestuur zal daartoe een onderzoeksvoorstel aan de deelnemers voorleggen."*

1.4 Werkafspraken ten aanzien van begroting en kadernota

Voorstel voor werkafspraken

Ten aanzien van het aanbieden van de kadernota en de ontwerpbegroting wordt voorgesteld om met de gemeenschappelijke regelingen duidelijke werkafspraken te maken voor het aanleveren van stukken. Concreet wordt voorgesteld om het concept van de kadernota jaarlijks uiterlijk 1 februari en de ontwerpbegroting jaarlijks uiterlijk 15 mei aan te leveren.

Reactie op voorstel voor werkafspraken

Zoals in paragraaf 2.3 ook uiteengezet wordt, zal na afloop van de zienswijzeprocedure in de teksten van de gemeenschappelijke regelingen opgenomen worden dat de ontwerpbegroting uiterlijk 30 april van ieder jaar moet worden toegezonden. Daarmee wordt deze werkafspraak hoe dan ook verankerd in de gemeenschappelijke regelingen.

Ten aanzien van de voorgestelde werkafspraak over het aanbieden van het ontwerp van de kadernota, bevelen wij aan om daarover pro actief het contact te zoeken met de gemeenschappelijke regelingen om te bezien of, en zo ja op welke wijze deze werkafspraak praktisch kan worden ingepast. Vanuit juridisch opzicht is het maken van deze werkafspraak in ieder geval mogelijk.

II. HANDREIKINGEN BRUNSSUM, STEIN EN VOERENDAAL

De handreikingen van Brunssum, Stein en Voerendaal worden hierna gezamenlijk besproken.

2.1 Termijn indiening bestuurlijke stukken

Aanvullend wijzigingsvoorstel

In de eerste plaats wordt verzocht om op te nemen dat bestuurlijke stukken minimaal twee weken voorafgaand aan het bestuurlijk overleg worden toegezonden aan een ambtelijk overleg, dat voorafgaat aan het bestuurlijk overleg.

Advies: opnemen in Reglement van Orde

Wij kunnen ons voorstellen dat deze aanvulling voor de praktijk de gewenste duidelijkheid biedt. Deze aanvulling ziet echter op een concrete werkwijze, waardoor deze beter past in een Reglement van Orde. Wij adviseren dan ook om de gemeenschappelijke regelingen waaraan Brunssum, Stein en Voerendaal deelnemen, te verzoeken om de Reglementen van Orde dienovereenkomstig aan te passen. Dit is een apart traject en staat los van dit wijzigingstraject.

2.2 Evaluatie

De zienswijzen met betrekking tot de evaluatie zijn reeds hiervoor in paragraaf 1.3 besproken. Op deze plek wordt daarnaar verwezen.

2.3 Termijn indiening ontwerpbegroting: 30 april van ieder jaar

Aanvullend wijzigingsvoorstel

Verzocht wordt om in de gemeenschappelijke regelingen op te nemen dat de ontwerpbegrotingen uiterlijk 30 april van ieder jaar aan de raden moeten worden toegezonden.

Advies: aanvullend wijzigingsvoorstel wordt overgenomen

Dit aanvullend wijzigingsvoorstel wordt na afloop van de zienswijzeprocedure in de teksten van de gemeenschappelijke regelingen opgenomen. In de oplegbrief en het document "wijzigingen naar aanleiding van informatiesessies" is dit reeds besproken.

Bij het voorgaande wordt opgemerkt dat deze aanvullende bepaling alleen niet zal worden verwerkt voor de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas, omdat zij als gemeenschappelijk orgaan gecombineerd met een centrumregeling een andere cyclus hebben.

***